

రామనాథాయ

శ్రీ ఆయుషిణ్ణ సచ్చనారాయణమూర్తి

ఎవడో, ఎక్కడివాడో, రామనాథాయ, - నా తమ్ముడయి మాకు వచ్చాడు!

రామనాథాయమా, నామా, వీరోచానారక్తసంబంధం అంటూ లేదు చిన్నతనం నుండి ఎరిగివున్న స్నేహితుడన్నా కాదు ఓవిధంగా ముఖ్యంగా గాని, పరోక్షంగా గాని నాకు నేనయి కలుగచేసుకున్న పరిచయమన్నా కాదు.

ఓనాడు మామ్మలు విడిచేసి తర్వాత వొక్కొక్కటి తల వొంచుకు వచ్చేస్తున్నాను ఇంటికి రామనాథాయ కనిపించి, నమస్కారం "అన్నయ్యా" అని ఎంతో ఆత్రంగా పలకరించాడు అతడు రామనాథాయ అని నాకు అప్పటికి తెలియనే తెలియదు ఎవ్వరబ్బా ఈ అలభ్యసోదరుడు అని నేను తెల్లబోయి చూస్తున్నప్పుడు అతనే తిరిగి "నన్ను మరచారా, నేను - రా-మ-నా-థా-య-ను!" అన్నాడు తన పేరు నొక్కినొక్కి చెప్పకుంటూ

నాకు ఈ మణ్ణిత్రమయినా స్మరణకు రాలేదు నేను ఆ ముఖాన్నే యిదివరలో చూచినట్లు జ్ఞాపకంలేదు కాకపోయినా రామనాథాయనే వ్యక్తి నాస్మృతిపథం లోనే లేడు నేనేమీ ఎరగనండి అని చెప్పేస్తే అతడేమయినా అనుకుంటాడని 'రామనాథాయనే పేరు ఎప్పుడో ఎక్కడో వినినట్టేవుంది కాని, అంత బాగా జ్ఞాపకానికి రావటంలేదు" అన్నాను

అతను తొందరగా, మీరు మరచిపోయినట్లున్నారు నేను మీతమ్ముణ్ణి! రామనాథాయను! మీయింట అన్ని దినాలు వున్నాను!" . అని నాకళ్లలోకి వింతగా చూశాడు

అతను చెప్పిన విషయాలు నాకు సరిపడనందున అతడు ఈ విషయంలో తప్పకుండా పొరపడి వుంటాడని నేనుకున్నాను "క్షమించండి! నాకు ఏమీ జ్ఞాపకం

రావడం లేదు" అన్నాను అతడు కొంచెం నిరుత్సాహపడి "పోనివ్వండి మీరు మా అగ్రహారం వేచేకారు కదూ!" అని అడిగాడు

"ఏ అగ్రహారం అండీ?"
 "మామ్మగ్రహారం"
 "ఎక్కడ?"
 "గోదావరిలో!"

ఈ విషయాలు నాకు మరి అగమ్యగోచరంగా వున్నాయి "మాదంతా తూర్పుకోసా అండీ - నే నెప్పుడూ ఆకేసి పల్లివుండనే లేదండీ - మీరు నన్ను పొరపాటుగా భావించి వుంటారు" అని విడమర్చి చెప్పేశాను

అతనికింకా ఆ నుమానం తీరలేదు కాబోలు "మార్క ప్రకాశరావు వంతులుగారు కదండీ తమరూ?" అని నన్ను ప్రశ్నించాడు, మిమ్మల్ని మీరే మరచారా అన్నట్లు నన్ను నాకు జ్ఞాపకంచేస్తూ.

నోర ఓ ప్రక్కకు తిప్పి బహు విచయంగా "కాదండీ!" అని మనవిచేసుకున్నాను

అతడు పొపం చిన్నపుచ్చుకున్నాడు "నారే, మీరనుకున్నాను నుమండీ ఎంత పోలిక తెచ్చిపెట్టాడు భగవంతుడు. క్షమించండి తమరు మరోలా"

"అచ్చే ఎంతమాటా ఇంతకూ మనుష్యులను పోలిన మనుష్యులుండటం సహజమే!"

అతడు ఆ తరువాత నాగురించి అన్ని విషయాలు గంగ హంగా కనుక్కున్నాడు

ఎక్కడనివనిస్తోన్నదీ ఏంచేస్తోన్నదీ.. అన్నీను.. ఆఖరున "క్షమించండి శ్రమయిచ్చినందుకు కలవయితేనే వెళ్తాను భగవంతుడనుగ్రహిస్తే తమదర్శనం తిరిగి చేసుకుంటాను" అని చెప్పి చక్కాపోయాడు.

నాకు అతనిమీద చాల జాలివేసింది అతనికి మార్క ప్రకాశరావుగారు ఎంత వగరచుట్టమో ఏమో! మాటలనుబట్టి మార్క ప్రకాశరావువంతులుగారు ఈయన్ను తమ్మునిగా చూసుకున్నట్లువుంది పొపం అతనివల్ల, యితనికేం జరూరు పనులున్నై యో నాగురించి అన్ని విషయాలూ యితను కూలంకషంగా కనుక్కున్నాడు. కాని అతనిగురించి నేను ఒక్కవిషయమన్నా అడిగి తెలుసుకోలేదు! నునిసి కుంచి మర్యాదస్తుడలై ఉన్నాడు. ఎంత

బొందిగా మాట్లాడాడు / మరోసారి కనిపిస్తాడో, కనేశించడో పాపం / అనుకున్నాను

ఆమరునాడు శిలవదినం ఆవటంవల్ల ఇంటివదినే కూచున్నాను శిలవదినం నాడే కారు ఎప్పుడూ ఎచ్చటకూ నేను పోయి ఎరుగను స్కూలు పని చూచుకుని తిన్నగా దిక్కులు చూడకండా ఇంటికి చేరడం మొదలుపెట్టాను కనీసం నాకభ్యాసం / నేనేమీ యింటిపూజీ వూంజనక్కలేదు అంతా మా ఆవిడే చూచుకుంటుంది పాపం / ఇంటిగోడవ మాకెందుకని మీరనుకో వచ్చును ఆసలు కథతో అనుబంధంవుంది కాబట్టే / ఆమె కూరన్నా లేనియదు నన్ను మీకెందుకంటే శ్రమ కాకపోయినా మీకు చేరసారాలు తెలివాయెను కనీసం కరు అణవ్వరకు పడేయించుకుని వస్తారు " అంటుంది విడి ఎలాగయినా నాకు ఇంటిపూజీలేదు అందవల్ల శిలవు దినంనాడు ఇంటివదినే కూచున్నాను కూర్చున్నానంటే ఊరుకే తమ్మున్నలాగ కూచోడంకాదు ఆమె వంట ఆరంభించి నప్పుడు నేను కభుద్ధు చెప్పటం ఆరంభిస్తాను ఆమె కూరలు తయారుచేస్తూ, నేను ఉరికే కబురేకాకుండా చిక్కుకు కాయలయకే ఈ నెలుతీసి ఇయ లుమా

బంగాళాదుంపలు వగయిరాలయితే వైస తోలువోలిచి యివ్వటమో చేస్తావుంటాను ఆమె చారులో చింతపండు పప్పును వీసరు వెయ్యలానికొని, లేక మరింకే దయనా పని చేయటానిగాని లేచివెడిలే, కూడ నేనూ లేచి ఆమె వెనకాలే వెళ్లి ఆమె ఆపని ముగించగానే తిరిగి ఆమెముందు, నేను వెనుకగావచ్చి ఎవరిస్థలాల్లో వాళ్లం కూచుంటాను ఇది మొదలుపెట్టి ఇద్దరకూ ఆలవాటయిపోయింది నేనక్కూ లేచి వెళ్లకపోలే నాకబుద్ధ ధోరణలో ఓమెట్టు ఉత్సాహం తగ్గిపోతుంది ఆమె వెనకాలగా నేను లేకపోలే ఆమె ఆకాస్త పని మరిచి పోయి తిరిగివచ్చి కూచుంటుంది ఆతరువాత చారులో చింతపండు పడకపోవటమో, కూరల్లోగాని, పప్పులోగాని ఉప్పు వెయ్యకపోవటమో, ఏదో అసందర్భపు వంట తయారయి కూచుంటుంది

ఆలోచన నేనట్లా కూచుని క్రితం దినం రామనాధాయతో జరిగిన వృత్తాంతం జ్ఞాపకానికి రాగా, అసంగతి ఆమెతో చెప్పటానికి ఉపక్రమించ పోతున్నాను

"మాస్తరగారూ!" అన్న కేక వినిపించింది నేను లేచి వెళ్లి తలుపులు తెరిచాను ఎదురుగా రామనాధాయ

"ననుస్కారమండీ అన్నాడు

"ననుస్తే రాండి" అన్నాను - ఆ రోజు లోనినచ్చి కూచున్నాను "ఇవ్వాలి కలవుదినం అవటంవల్ల తమడు ఇంటివదిన వుంటారనుకోలేదు" అన్నాడు

"మీరలా అనుకోదములో తప్పేమీ లేదు చిరగా వుండటంవల్ల ఎక్కడకూ వెళ్లటంలేదు"

"బానివ్వండి మంచి వనేచోరు అనవనరంగా తిరగటం అంత మంచివని కాదు నిన్నను దిమ్ములను చూచాను తిరిగి తమర్ని దర్శించుకోవాలని బుద్ధి వుట్టింది మా అన్నయ్య శ్రీ నారాయణ ప్రకాశరావుగారు కనిపించినట్టే వున్నది తమ దర్శనభాగ్యం "

"ఎవ్వరండీ ఆపంతులుగారు!"

"వారండీ! వారు ఓకూరి మా కుగ్రామం నేంచేకారు నేనప్పు డక్కడ ఓ బ్రయినింగు స్కూల్లో మాస్టర్ని ఆయన నన్ను చూశారు పిం అభిమానమో చెప్పలేను అదో పూర్వజన్మ సంబంధం అనుకుంటాను వారు నాగురించి అడిగి తెలుసుకుని తనతో వచ్చేయమన్నారు అంటే - నేనేమీ ఎదురుజవాబు చెప్పలేదు వారి బనువంటనే బయల్దేరాను వట్టణం చేరుకున్నాం వారు పేరు తెక్కవ పెద్దట్లదరు గారు చాలా భారీ అయిన పలుకుబడి

వారిది నాకు అక్కడ ఏమీ పరికూడ లేదు ఊరికే వారి వెంట కొద్దువరకూ వెళ్లటం తిరిగి వారి వెను వెంటనే యింటికి చేరుకొనటమున్నూ ఇంటో ఆయన తను నాకర్థతోను చాకర్థతోను చెప్పే శారు నన్ను చాల గౌరవంగా మాను కోవలసిందని ఆ యిట్లాలు పాపం నన్ను తన తోబుట్టువలై చూచుకుంది రెండేళ్ల పాటు జీవితం హాయిగా గడిచిపోయింది నన్ను తడు తమ్ముడూ అని నోరార పిలిచే వాడు నాకు పాపం కెళ్లి చేయాలని తల పెట్టాడు కూడ" - రామనాథాయకళ్లు చెమ్మ గిగ్గాయి చేతి బొటన (వేలితో కను అయిమూ లలో ఇముడుకుపోయిన నీటి బొట్టును పైకి విదలించి ఒక్క నిట్టూర్పు విడిచాడు

"పాపం ఎంత దయార్థి వ్యాధయుడు" అన్నాను

"మన కా అదృష్టం లేకపోయిందండీ" నే నూహించుకున్నాను - సూర్య ప్రకాశరావు గారు మరణించి వుంటారని - కాని అంతలోనే తిరిగి అనుకున్నాను ఆయన మరణించి వుండడం అసంభవం ఆయన మరణించేవుండే పక్షంలో అతని గురించి ఇతను వెదకటానికి బయల్దేరుడు ఇంతకూ ఈ ఆసామికి అదృష్టం లేక పోవడంలో అసలు విషయం వివాహం తప్పిపోవడం కాబట్టి - అజే విషయాన్ని ఆయన్ను అడిగాను 'పాపం! మీ పెళ్ళి ఆగిపోయింది గావాలి?'

"నా పెళ్ళి ఆగిపోవడముతో ఊరుకున్నా బాంసు నుండీ నన్ను తోబుట్టువలై చూచుకుంటున్న ఆయన గారి భార్య హారాత్తుగా హోమిందు ఆమె మరణించటం - ఆయన గారు నాకోసం ఖాయ పరచిన సుముహూర, శుభలగ్నాన, ఓ పదహారేళ్ల పడుచు మెడలో పుస్తక కట్టె యటం జరిగిపోయినయ్ ఆమె గారు ఇంటో అడుగు పెట్టడమేమిటి, నాకు ఉద్యాసన చెప్పడమేమిటి రొందూ ఒక్క సారి జరిగినయ్ స్త్రీడరు సూర్యప్రకాశ రావు అన్నయ్య గారు నన్ను చాటుగా తీసి కెళ్లి ఎంతని ఏడిచారు! "తమ్ముడూ! ఎప్పుడయినా భగవంతు డనుగ్రహిస్తే తిరిగి కలుసుకుందాం అని నన్ను కావలించుకుని ఎంత వద్దంటూన్నా వినకుండా చేతిలో వంద రూపాయ లుంచాడు మా ఊరు పోయాను అయిదు సంవత్సరాలు ఎలాగో గడిపాను ఆ తరువాత ఉండటానికి మనస్సు నిలిచింది కాదు సూర్యప్రకాశ రావు అన్నయ్య గారి కొరకు వారి ఊరు వెళ్లాను కాని వారక్కడ లేరు కుటుంబంతో కూడ ఎక్కడకో వెళ్లిపోయా

రట - ప్రాక్టీసు ఎత్తికట్టి నేను వెళ్లి పోయిన కొన్ని దినాలవరకూ ఆయన నిద్రా హారాలు మానుకున్నారట నన్ను తోబుట్టువకన్నా ఆదరంగా పెంచిన నా అన్నయ్యను అన్వేషిస్తూ ఇల్లా పిచ్చివా డల్లే తిరుగుతున్నాను మీలో మా అన్నయ్య దర్శనమిచ్చాడు - మీరూపంలో, మాటల్లో, చేతిల్లో నా అన్నయ్య సూర్యప్రకాశరావు గారే నాకు తిరిగితిరిగి కనబడుతున్నారు మీరు నా అన్నయ్య గారే! మిమ్మల్ని నేను విడవను మీ పాదాలదగ్గర పడివుంటాను మీ సేవ చేసు కుని నాకేవ జీవితాన్ని గడుపుకుంటాను నా అన్నయ్యా! నన్ను రక్షించువూ!" అని రామనాథాయ నా పాదాలమీదపడి వెక్కి వెక్కి ఏడిచాడు రోదన పెట్టాడు నా హృదయం నీరయ్యింది ఒక్క నిమషం చైతన్యం తప్పినంత పనయ్యింది ఇంత అకస్మాత్తుగా అతడి పనికి దిగుతాడని నేను అనుకోలేదు కడకు ఊహించనన్నా లేదు ఏమని చెప్పటానికి గాని, చెయ్యి టానికి గాని నాకు శక్యం కాలేదు ఇదివరలో ఎప్పుడూ ఇటువంటి విషమ పరి స్థితి నాకు కలుగలేదు ఎప్పుడయినా దిట పుగా కోపంవచ్చినప్పుడు సిల్లలమీద చేయి ఎత్తబోతే - "మాస్టరు గారూ కొట్టకండీ! మీకు నమస్కారమండీ," అని పాదాల మీద పడతారు వెంటనే ఎత్తినచేతిని దింపేసి వాళ్లను పొమ్మనటం మట్టుకే ఎరుగుదును

ఏం చెప్పటానికి, ఏం చెయ్యటానికి తోచక 'ఎబ్బే - లేవండీ - అజేమిటి" అనేసి వంటింటివైపు నడిచి వెళ్లాను సలహా కోరేందుకు

"సరళా! ఇట్లా రా మాట!" అన్నాను ఆమెవచ్చి నించుంది అతడి వృత్తాంతం ఎక్కడ మొదలు పెట్టాలో, ఎలా అంతం చేయాలో ఆమెకు చెప్పటానికి ఎలా వీలు కలుగుతుందో అని తికమకలు పడుతూండ గానే -

ఆమె నాజీవురించిన మొహంలోకి చూస్తూ - "హుం విన్నా నంతాను బాగానే వున్నది ఇంకేం - మీకు మంచి తమ్ముడే దొరికాడు! అన్నది "ఏం చేయ మంటావు?" "మీ ఇష్టం!" "రెండు దినాలుండి పోతాడు" "మీ ఇష్టం అన్నాను కదూ!" ఎవడో, ఎక్కడివాడో, రామనా థాయ! - నాకు తమ్ముడయి చూచున్నాడు! రెండు రోజులుకాదు రెండు నెలలాయ రామనాథాయ నాపంక్తి భోజనం రెండు

పూటలా ఆరగిస్తున్నాడు! అతను నన్ను అన్నయ్య గార నే పిలుస్తాడు నేను మట్టుకు 'నామనాథాయ' అనే పిలుపు గ్నాను రామనాథాయ ఓ విచిత్రమయిన వ్యక్తిగా మారాడు నేను గూలుకు పోతున్నప్పుడు, నాకో స్కూలువరకూ వచ్చి నన్ను అంపకం పెట్టిపోతాడు తిరిగి స్కూలు విడిచేవేళకు వచ్చి నన్ను కలుసు కుని నాపనకాలనే ఇంటికి చేరుకుం టాడు దారిలో ఇంటికి కావలసిన సామా నులు కూరలు కొని పట్టుకుంటాడు నాకు ఒదిగి పొదిగి నడుస్తాడు

ఒకనాడు బజారులో నన్ను నిలుచుండ బెట్టి - తనుపోయి ఒక రైత చెప్పవ్ జోళ్లు చేతితో పట్టుకొచ్చి "అన్నయ్యా యివి మీరు తోడిగి చూండి" అన్నాడు అంతవరకూ నాకు కాలిపోడు అవుసరమే లేకపోయింది తోడిగి చూచాను సరి పోయినవి "అందరుయిన జోడు కాలికి సరిపోయింది ఇవి మీరు వుంచండి" అని బలవతం మీద ఒప్పించాడు నన్ను

రామనాథాయ అన్ని పనులూ బ గానే వున్నయిగాని ఇంట్లో ఓ పేద్ద చిక్కు తెచ్చి పెట్టాడు

ఈ కరువు దినాల్లో అతను ఓ బగువు అని గాని, లేక పనిపొట్టుచేయ లేక మా ఆవిడ కష్టపడుతున్నడనే విచారంగాని ఏమీ నేను భావించడములేదు ఎంగువ్వనం జీ రామనాథాయ పైన నాకెంత సహాయ కారిగా వుంటున్నాడో ఇంటివద్ద సరళక అంత సహాయకారిగానే వుంటున్నాడు సరళను ఎప్పుడూ "ఒదిగా!" అని పిలుస్తాడు ఆమె మట్టుకు రామనాథాయ అనే పిలుస్తుంది ఇంటి వద్ద పక్క నీరం తటనీ పైన ప్రైవరట్లకు పోయి తెస్తాడు బజారుకుపోయి ఇంటికి కావల సిన సమస్తమయిన సరుకులూ తెస్తాడు కూరలు తిరుగుతాడు ముఖ్యంగా - దర ఖాస్తు, మంజూరులేని మా ఆవిడ నెలవా! మూడురోజుల శలవుల్లోనూ, నా చెయ్యి కాల్పుకోకుండా తనే నడుంకట్టి ఆలోటా కించిత్తయినా లేకుండా చేస్తున్నాడు!

చిక్కు ఎక్కడ అంటే - ఎప్పుడూ నన్ను ఎడమరిచి ఎరుగని ఇల్లాలుకూ నాకూ పగటిపూట తెగు దంపులు చేసేశాడు

నేను ఇదివరకట్టల్లే ఎప్పుడయినా వంట యింటివయిపు వళ్లబోతే - మీ కెందుకండ్రి క్రమ పోయి గదిలో చల్లగా కూచోండి అంటుంది సరళ 'అవు నన్నయ్య గారూ' (38-వ పేజీ చూడండి)

రామనాథాయ

(18-వ పేజీ తరువాయి)

అని తాళం వేస్తాడు తమ్ముడు రామనాథాయ!

ఈ విషయంలో మటుకు, రామనాథాయ రామనాథాయలా గాక లక్షీంపతి అయి కూచున్నాడు!

ఈ అడ్డు తీర్పుకుందికి రామనాథాయకు ఏమియినా పని కల్పించాలని విశ్వ ప్రయత్నం చేశాను లాభం లేకపోయింది బ్రహ్మాండంపైని రెండు 'ట్యూబులు'లు ఏర్పాటు చేశాను ఉదయాన కూరలకు పోయినప్పుడే ఆ రెండు ట్యూబులనులు చేప్పేసి ఇంటికి చక్కా వచ్చేస్తున్నాడు మంచిచిక్క తెచ్చిపెట్టాడు రామనాథాయ బడివిడిచి వచ్చింతర్వాత యింటి వద్ద నాకేమీ తో చతుండా వున్నది ఎక్కడికయినా పోయే అలవాటు మొదట్టుండి లేదాయన

పరిస్థితు లెలా వున్నా రామనాథాయను పొమ్మనలేకపోయాను ఇంతకూ, రామనాథాయ మా ఇంట వుండటం ఏవిధమయిన ఇతర ఇబ్బందులూ లేవు నాకు కాలక్షేపం కాకుండా వుండటం తప్పిస్తే! - రామనాథాయతో ఈ విషయాన్ని కదిపాను దానికి రామనాథాయ "మీకు కాలక్షేపం అయేందుకు నేను ఏర్పాటులను చేస్తాను లెండి" అని భరువసా ఇచ్చాడు

మరునాడు స్కూలునుండి తిరిగి వచ్చి తరువాత జేబులోనుండి 'పేక' తీసి పైన పోడు "రండి ఆడుకుందాం" - "మన ఇద్దరమూనా?"

"ఒక్క పదినిముసాలవరకు మన యిద్దరమూను"

"ఆ తరువాత?"

"మాస్తారుకదూ!"

ఇద్దరమూ, ఆటకు కూచున్నాం పది నిముసాలన్నా కావడంలేదు ఇంటిప్రక్క గుమాస్తా, సోమసుందరముగారు వచ్చారు మరొక్క రెండు నిముసాలలోనే ఆ ప్రక్కవిధిలో వుంటూన్న స్టేడరు, వరాంకుళంగారు వేంచేశారు ఆ తరువాత పురోహితుడు, పాపన్నగారు వచ్చారు విచ్చిన వొక్కరినీ రామనాథాయ నాకు పరిచయం చేసి, ఆదరించి, చాపలు పరిచి వారిని కూచుండబెట్టినాడు మేము ఆట ప్రారంభించినాము రామనాథాయ ఆటలో పొల్లనలేదు అవునరం వొచ్చినప్పుడు మంచి తీర్థం వగయిరాను ఇచ్చి తిరిగి వెళ్లి పోతున్నాడు

రాత్రి ఎనిమిదిగంటలకు ఆట ముగిశాము ఎవరిమానాన వారు వెళ్లిపోయాారు రామనాథాయను పిల్చి అడిగాను వీరెండుకు వచ్చారని "నిన్నను మీరు చెప్పారు కదూ కాలక్షేపం అవటంలేదని వీరందరూ ప్రతిదినమూ ఒకచోట కూచుని ఆడుతున్న వాళ్ళే - మనింటికి ఆహ్వానించాను! మరో చెయ్యిగూడ వాళ్ళకు కలిసేవచ్చింది

రామనాథాయ సంగతి నాకు మహా ఆశ్చర్యం కలిగించింది ఆతని కలుపుగోరు తనం, ఇతరుల్లో, స్నేహాన్ని అలవర్చుకోవటం నాకో విధమయిన మార్గదర్శకాలయినవి

ప్రతిదినమూ నేను స్కూలునుండి ఇంటికి వచ్చేయగానే చాపలు సిద్ధంగా పరిచి వుంటున్న ఒక్కొక్కప్పుడు నేను వచ్చేసరికే పురోహితుడుగారు ఓ తెలుగు పేపరు, ఆంధ్రప్రతిక - స్టేడరుగారు ఓ ఇంగ్లీషు పేపరు పట్టుకుని వచ్చి మా అరుగుమీద కూచుని ప్రపంచ చరిత్రమీద తర్జనభర్జనలు చేస్తూంటారు

వీరి రెండూ ఉత్తర దక్షిణ మఖాలుగా పట్టిపోయే భిన్నమయిన దృక్పథాలు ఒకరు అమెరికా జాతీయతనూ, మరొకరు రష్యను జాతీయతనూ వకొక్కొక్క వున్న వాదనలు సాగిస్తారు

పురోహితుడుగారు అనర్థమయిన తెలుగుభాష, సంస్కృతపద సమ్మేళనతో వాడతారు స్టేడరుగారు అంత తీవ్రతరంగా మాట్లాడలేరు గాని 'క్రాసింగ్సు' చేస్తూ పోయాంటారు

వారి దృక్పథాలు వివేకాంగ రాజనీతిలో ఎంత భిన్నాకృతి పొందినా అసలు వ్యవహారములో దిగబోయేసరికి ఏకత్వానికి వస్తారు పేకముక్కల్లో గల రాజనీతే అది!

వీధైరెండు పేకముక్కలూ, వీధైరెండు రాజ్యాలు సమైక్యత అంటారు స్టేడరు దీనికి ఔనండి అని పురోహితుడుగారు తాళం వేస్తారు!

రాన, రాను పేకాట ముగించటం రాత్రి పదకొండు పన్నెండు కావస్తోంది ఇప్పుడు, యితర ఇళ్లకు వెళ్లటం నాకు ఆభ్యాసమయ్యింది కూడ స్కూలు విడిచేసిన తర్వాత వారిలోగల స్టేడరుగారింటికి పోయి వారిని ఓ కేక వెయ్యటం - వారు గాని అప్పటికి మాయింటికి వెళ్లకండా వుంటే - వారి ఇంట ఓ కప్పు కాఫీ సేవించి ఇద్దరమూ కలిసి మాయింటికి రావటం మామూలు కార్యక్రమం యధా తస్యంగా అమలు జరపటం రాను, రాను చేతులు హెచ్చుతున్నవి నలుగుర మల్లా ఆరు

గురం, తరువాత ఎనమండుగురమూ, ఆ తరువాత పది, పన్నెండు వరకూ సంఖ్య పెరిగింది అందువల్ల రెండు 'బ్యాచిలు' క్రింద విడిపోయినాము

నాకు స్నేహితులు హెచ్చయినారు ఎన్నడూ ఇదివరకు పొరుగుమనిషి ఓంటి కయినా పోయి ఎరుగని నాకు ప్రతిదినమూ, ఏదో ఒక స్నేహితుని ఇంటినుండి వీడుకు ఆహ్వానము!

ఇంతే కాదు నేనెంతో మంచివాడనని - సత్యహరిశ్చంద్రుడంతటివాడనని చాల గౌరవమయిన పెద్ద మనిషి నని చేరు పడిపోయింది ఏ వింగుకయినా మొదటి తాంబూలం నాదే ఇది నాకు మొదట్లో చాల చిన్నతనంగా వుండేది

ఇంతకూ కారణం రామనాథాయ! రామనాథాయ నా గురించి ఇతర వద్ద పొగడై దీనికి కారణం మాటల సందర్భ

STANDARD WATCH CO.
P. O. BOX No. 288 CALCUTTA - 1

పతి గడి మారంతో 10 నాలు గ్యారంటీ వరం

ఇవివిటను 2 వారము వరకు రర తగ్గించు

శేపిల్ అలారం టై 34-14/8/

సియి 40/ 17/-

పార్సీ రేడియం డైర్

15 జూ చదరం గోల్ 90/ 40/

ఎదరం గోల్ అంకెలు 95/ 42/

గోల్ చిన్న సైజుటింక 80/ 32/

5 జూ రేడియం డైర్ 52/ 25/

గోల్ వెంటర్ వెకండ్ 65/ 30/

క్రొమియం 30/ 14/-

గోల్ రేడియం డైర్ 34- 20/-

గ్రంథ సమీక్ష

చక్ర [CHAKRA]

ఆంగ్ల త్రైమాసిక పత్రిక
సంపాదకురాలు మాన్యైల్లా హార్న్
Author's and Artists Association,
16, Brandson's Gardens st, Kilpal,
Madras 10 నెల 12 అణాలు

ఇది భారతీయ సారస్వత వ్యాసంగం ఆంగ్ల భాషాభిమానుల కందించా లనే ఉద్దేశంతో రచయితల పరస్పర సహకారంతో నడుపబడుతున్న ఆంగ్ల సారస్వత పత్రిక దీనిలో డాక్టర్ పి వి పతి వ్రాసిన An outline of Film Literature అనే వ్యాసం ఫిల్మలపై ఆంగ్లంలో బయలుదేరిన సారస్వతంపై సమగ్రమయిన సమీక్ష Earl L Denman వ్రాసిన A Story of Mountain Philocshy అనే వ్యాసంలో రచయిత తమ అభిప్రాయం ఇంకా విస్తరిస్తే బాగుండేది శ్రీ భాగ్యవర శర్మగారు వ్రాసిన Page from A Sketch Book లో రచన కొత్తదారులు తొక్కుతూ చాలా హృదయంగా నడిచింది

ఖండకావ్యాలలో తారా ఆనీ బేగ్, శ్రీనివాస రాయప్రోత్, పి లాల్ గార్గ రచనలు ప్రశంసనీయంగా ఉన్నాయి ఎల్ యస్ రామామృతం తమిళ భాష నించి అనువదించిన The offering అనే కథ ఒక నూత్న ఘటితిలో నడిచింది గాని, కథారచనలో కొంత అస్పష్టత వచ్చింది

పేజీల చివర రామగోపాల్, భాగ్యవర శర్మగార్ల పుటాంత చిత్రణాలు చక్కగా ఉన్నాయి

క్రాసు నైజాలో 28 పేజీలే ఉన్నా, చేతితో తయారుచేసిన కాగితాల చక్కగా ముద్రింపబడిన 'చక్ర' సారస్వతాభిమాను లందరూ తప్పక ఆదరింపవలసిన ఆంగ్ల పత్రిక

తీసి అతని కిచ్చినారట
"ఎంత 'లుచ్చా' అండీ!"
"ఏమిటి చెప్తాం మనవాడు కనకనా మన పరువు దిగడింది ఏడించుదుకు ఎలా వచ్చాడో అలానేపోయాడు!" అన్నార స్త్రీడరుగారు
"ఎక్కడకు పోయింటాడండీ!"
"మరో, మీలాటి, అన్నయ్యను వెతుక్కునేందుకు!"
"ఎక్కడివాడండీ ఈ రామనాధాయ!" అని అడిగాడు పురోహితుడు
"వ్వుకాట్లో వాగు!" అని గొణిగారు స్త్రీడరు

వాళ్లు, ఒదినలూ, అక్కయ్యలూ చిన్నపిల్లలు చెలెళ్లు!

ఒకే ఒక కంటింటుంబలలో చిన్నపిల్ల అతని చెల్లి కయ సాచ్చి న ఆ పిల్ల అక్కయ్య అతని మరదలు అయినా రామనాధాయ గురించి ఎవరూ మంచేగాని చెడుగు చెప్పకొరరు

గంటె తిప్పటంలో అతనిది అందచేసిన చెయ్యి అతను చేసిన కంటాకాలన్నీ నలభిమపాకాలు! ఎవరింట్లో విందులన్నా రామనాధాయ వెళ్లి పడతాడు కానీ అయినా పుచ్చుకొని వంటబాహ్యుడు! ఆ ఇంటిలో నలుగురైదుగురు ఆడాళ్లనీ తీసుకుని, వారి చేతనాయంతో పదికంచాల బియ్యాన్ని ఎడంచేత్తో వారుస్తాడు పురోహితుడుగారు తనపనిలో కృతకృత్యులయ్యారు ఓ గౌరవకుంటుంబలలో, తండ్రి పోయిన ఓ పిల్లను కుదుర్చుకుని వచ్చాడు

రామనాధాయతో ఈ విషయము చెప్పి పిల్లను చూసుకుంటావా అని అడిగాను

రామనాధాయ రెండో తూరి నా పాదాలు పట్టుకున్నాడు మీరు నా అన్నయ్యలే కాదు నా ప్రత్యక్ష దైవస్వరూపులు మీరు కుదిర్చింది నే కాదంటానా అంతా మీ ఇష్టమే! అన్నాడు

వివాహం నిశ్చయమై పోయింది ముహూర్తం నాలుగు రోజుల్లోనే వుంది వెళ్లి ప్రయత్నాలు అంత అట్టహాసంగా లేకపోయినా, ఓమాదిరిగానే జరుగుతున్నవి

స్త్రీడరుగారికి ఇద్దరే కుమార్లు కూతుర్లు లేరు అందువల్ల కన్యాదాతగా ఆయన్నే ఒప్పించాము స్త్రీడరుగారు నేను వియ్యంకుళ్లము!

మరునాడు వెళ్లి!

తెల్లవారింది రామనాధాయ కనిపించలేదు! ఎక్కడ చూచినా, విన్నా ఇదే గొడవ! స్వేచనుకు మనుషులను పంపాము పోలీసురిపోగు యిచ్చాము అంతు చిక్కలేదు ఉదయం పదిగంటలు కూడ దాటింది ముహూర్తం తైము దాటి పోయింది రామనాధాయ కనిపించలేదు రామనాధాయతోపాటు, పూట కూళ్ల పూటలు వెంతుగుబృహ్మగారి పాతికేళ్ల విధవ కుమార్తెకూడ మాయమయ్యింది - పదిహేను కులాల బంగారంతో కూడ!

స్త్రీడరు పరాంకుళం పంతులుగారు నా చెవిలో చెప్పారు కద - ఆ క్రితం సాయంత్రం రామనాధాయ మూడువందలు ఆడిగాడట తన బట్టలు వస్త్రాల ఖర్చుకు చందావసూళ్ల సాములోది

మీలో ఓనాడు స్త్రీడరుగారు "మీ తమ్ముడు రామనాధాయ ఎంత ఉత్తముడండీ అటువంటి తమ్ముడుండటం అద్భుతం మీదే!" అన్నారు

నేను నవ్వేసి ఊరుకున్నాను

"మీ తమ్ముని వయస్సు ముదురుతోంది కదా వివాహం తలపెట్టారా?" అని ప్రశ్నించారు

ఈ ప్రశ్న నన్ను కత్తితో పొడిచినంత పనయ్యింది నాకు రామనాధాయ మొదటి అన్నయ్యి గూర్వప్రకాశరావు పంతులు గుర్తుకు వచ్చారు వారు ఇతనికి వివాహం తలపెట్టడం అతని ఇల్లాలు పోవడం! - తిరిగిఅదే పరిస్థితిలో నేనూచిక్కుపడ్డాను స్త్రీడరుగారితో, రామనాధాయ నాకు అసలు తమ్ముడు కాదనీ అసలు విషయాన్ని తెలియచేశాను "పోనివ్వండి దానికేం ఎన్నాళ్లని మీ ఇంట వుంచుకుంటారు బెండకాయ ముదిరినా, బ్రహ్మచారి ముదిరినా మంచిది కాదట ఎదో మీ పాదాలపడ మనిషి ఓ ఇంటివాణ్ణి చేసి మీ పూచీ తీర్చుకోండి" అన్నారు

"నాకేమీ తెలియదండీ ఏం చేయటం!" అని నసిగాను

మీకేమీ బాధలేదు మీ చేతంట దమ్మిడి పడకండా నేను ఆ భారం వహిస్తాను" అన్నార స్త్రీడరు గారు!

అంతకన్నా ఏంకావాలి నాకు! రామనాధాయ ఓ యింటివాడవుతాడు పోతే గూర్వప్రకాశరావుగారు చేయలేని పని నేను పూర్తిచేసేసే గౌరవం నాకు నిలబడుతుంది!

వారంరోజులు చందాలు వసూలుచేసి అయిదువందల రూపాయాలు జమచేశారు స్త్రీడరుగారు వధువు మినహా యేర్పాటులన్నీ జరిగినయ్యే

పురోహితుడుగారు ఆ పూచీ తనమీద వేసుకుని ఏరోజు కారోజు ఆడపిల్లలు గురించి, మాకు తెలియచేస్తూనే వున్నారు ప్ల ఒక్కరూ పిల్లలు యిస్తామని ముందుకు రావడంలేదు కాఖాభేదాలు విడిచిపెట్టి బ్రాహ్మణపిల్లవులే చాలుచేసుకుందికే పురోహితుడుగారి ప్రయత్నాలన్నీనూ

రామనాధాయ పైన మగవాళ్లతో ఎంత చనువుగా తిరుగుతాడో, ఇళ్లల్లో ఆడవాళ్లతో కూడ అంత చనువుగా నేతిరుగుతాడు

అదే అతని మాటకారితనంలో వున్న చనువ్కుత్తి! అందరినీ వరుసవరుసన, వాని కలిపించుకుని పేరుపేరున పిలుస్తాడు ఆగ్నేనితో సమానమయిన వయస్సుకలవాళ్లూ అంతకన్న తగుమాత్రం చిన్నవాళ్లూ అతని మరదళ్లు / వయస్సు కాస్త హెచ్చిన